

چهارشنبه 31 تیر 1394 - 07:39

توافق هسته‌ای پیروزی منطق بر جنگ بود

وزیر امور خارجه و رئیس سازمان انرژی اتمی درباره نتایج و مذاکرات هسته‌ای به مجلس گزارش دادند

دکتر ظریف در مجلس:

توافق هسته‌ای پیروزی منطق بر جنگ بود

وزیر امور خارجه و رئیس سازمان انرژی اتمی درباره نتایج و مذاکرات هسته‌ای به مجلس گزارش دادند

سرویس پارلمانی: مجلس شورای اسلامی، دیروز جلسه علنی داشت و ضمن آن، دکتر محمد جواد ظریف وزیر امور خارجه و علی اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی در مورد نتایج مذاکرات هسته‌ای ایران و گروه «۵+۱»، برنامه جامع اقدام مشترک که در تاریخ ۲۳/۴/۹۴ در وین امضا و به «برجام» معروف شد و همچنین دستاوردهای فنی این مذاکرات گزارش مشروحی به نمایندگان ارائه دادند. دکتر ظریف توافق ایران و گروه «۵+۱» را پیروزی عقل و منطق بر جنگ طلبی دانست و گفت: یک هفته پیش در چنین روزی توافقی تاریخی بین ایران و ۶ کشور به ظاهر قدرتمند دنیا به سرانجام رسید و طرح صهیونیستی امنیتی سازی ایران فرو پاشید و جهانیان از این توافق به عنوان پیروزی عقلانیت و منطق بر جنگ طلبی استقبال کردند و آن را نقطه عطفی در تاریخ روابط بین‌الملل در دهه‌های معاصر شناختند.

وی افزود: به اعتراف دوست و دشمن آنچه در این میان به اثبات رسید، عزت، خودباوری، اقتدار و سربلندی توأم با حکمت مردم ایران و رهبر فرزانه ما بود.

ظریف سپس تأکید کرد: در این مذاکرات طولانی و نفسگیر، با توکل به خدا و پشتیبانی مردم بر همگان ثابت شد که ایران با ۶ کشور به ظاهر قدرتمند دنیا مذاکره می‌کند، اما باج نمی‌دهد.

همچنین ثابت شد که جمهوری اسلامی ایران، در سخت‌ترین شرایط تحمیل و تحریم و فشار حاضر است سال‌ها مقاومت کند و دو سال مذاکره را ادامه دهد، اما در مقابل فشار مقاومت کند و از خواست‌ها و خطوط قرمز اصلی خود عدول نکند و یک بار دیگر به آمریکا ثابت شد که به تعبیر مقام معظم رهبری، «باید تسلیم ایران را مگر به خواب ببیند».

وزیر امور خارجه آنگاه یادآور شد: فرزندان شما ملت ایران برای ۶ کشور به ظاهر بزرگ دنیا و نماینده عالی اتحادیه اروپا روشن کردند که هیچ کس، هرگز نباید ایرانی را تهدید کند. روشن کردند که غنی‌سازی ما و تحقیق و توسعه مرتبط با آن و اصولاً هیچ یک از تأسیسات هسته‌ای ما، تعطیل نخواهد شد. روشن کردند که صراحت که برنامه موشکی و تسلیحاتی ما به هیچ کس، صرف نظر از قدرت ادعایش ارتباط ندارد. روشن کردند که اگر کسی در منطقه باید پاسخگو باشد آمریکا و غرب هستند که در فلسطین، یمن و سوریه با سلاح آنها مردم بی‌گناه به خاک و خون کشیده می‌شوند. ظریف سپس اظهار داشت: شدت عصبانیت معاندین جمهوری اسلامی و در رأس آنها رژیم صهیونیستی به خوبی نشاندهنده تثبیت و تحکیم اقتدار منطقه‌ای و جهانی ایران است. جای تعجب ندارد که شاهد جیغ و دادهای نخست وزیر عصبانی این رژیم و توسل او به کنگره آمریکا برای رأی منفی به توافقی هستیم که از دید او حاضر است خودش را بکشد تا جلو این توافق را که برای رژیم صهیونیستی، خطری جبران ناشدنی به دنبال دارد، بگیرد. عجیب نیست که «آی پک» (بزرگترین لابی صهیونیستی در آمریکا) به همین منظور تبلیغات چندین میلیون دلاری راه انداخته است تا به قول خودش از تصویب این توافق خطرناک جلوگیری کند.

وی افزود: هیچ‌گاه رژیم منفور صهیونیستی در میان متحدان خود تا این حد منزوی نبوده است. وزیر امور خارجه در ادامه این گزارش، متن کامل برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) را به مجلس ارائه داد.

وی سپس اعلام کرد: از هر سطحی که این مسأله را تحلیل کنیم، نباید فراموش کرد که هر توافقی به هر حال یک «بده و بستان» است. هر طرف از بخشی از خواست‌های خود به نفع بخش مهمتر صرف نظر می‌کند و مذاکره تا جایی ادامه می‌یابد که داده‌ها و ستانده‌های دو طرف متعادل شود.

وزیر امور خارجه آنگاه داده‌ها و ستانده‌های ایران در مذاکرات اخیر را چنین اعلام کرد: اهداف کلیدی جمهوری اسلامی ایران که برای رسیدن به آنها پافشاری کردیم و اکنون در برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) جزو ستانده‌های جمهوری اسلامی به شمار

می‌روند، عبارت است از حفظ عزت و اقتدار ایران، تثبیت برنامه هسته‌ای به ویژه غنی‌سازی و حفظ راکتور آب سنگین و «فردو» و شناسایی بین‌المللی آنها، رفع تحریم‌ها و پایان دادن به ۶ قطعنامه تهدید آمیز که تحت فصل هفتم منشور ملل متحد نه فقط تحریم بر مردم ایران تحلیل می‌کردند، بلکه برنامه هسته‌ای ایران را ممنوع کرده و جلوگیری از تقویت توان دفاعی و موشکی کشور را به یک وظیفه بین‌المللی با استفاده از همه ابزارها تبدیل کرده بودند.

وی یادآور شد: برای طرف مقابل، خواست کلیدی در مذاکرات آن بود که از عدم دسترسی ایران به سلاح هسته‌ای از طریق محدودیتها و نظارت‌ها اطمینان پیدا کند. آنچه طرف مقابل به دست آورده، علی‌رغم همه رجز خوانی‌ها، در حقیقت تحصیل حاصل است زیرا بر اساس آموخته‌های دینی و انسانی که در فتوای تاریخی مقام معظم رهبری تجلی پیدا کرده است، جمهوری اسلامی ایران، هیچ‌گاه دنبال سلاح هسته‌ای نبوده و نیست، بنابراین ایجاد اطمینان از این امر بدیهی، امتیاز خاصی به شمار نمی‌رود، ولو اینکه برای تحقق آن برخی محدودیت‌ها یا نظارت‌ها در قالب توافقات بین‌المللی پذیرفته شود، آن هم محدودیت‌هایی که برای یک دوره زمانی مشخص است و تاریخ انقضای معینی دارد و هیچ یک از نیازهای کشور به واسطه آن تعطیل نخواهد شد و نظارت‌هایی که امکان سوء استفاده از آنها نیست و اطلاعات محل امنیت را در دسترس بیگانگان قرار نمی‌دهد.

وزیر امور خارجه همچنین تأکید کرد: علاوه بر تثبیت اقتدار و عزت، ستانده عملی و بزرگترین دستاورد ما، مهر تأیید شورای امنیت سازمان ملل بر غنی‌سازی در ایران است که در تاریخ ۷۰ ساله شورای امنیت بی‌سابقه است.

ظریف سپس یادآور شد: شورای امنیت در قطعنامه‌های قبلی که غنی‌سازی ایران را تهدید علیه صلح و امنیت بین‌الملل شناسایی و ممنوع کرده بود، حال همان شورا با تصویب قطعنامه‌ای دیگر که در کلیت خود تحت فصل هفتم منشور نیست، نه فقط برنامه هسته‌ای ایران و غنی‌سازی را به عنوان امری مشروع و قانونی پذیرفت، بلکه کشورهای دیگر را تشویق کرد که برای توسعه آن با ایران همکاری کنند.

از آن مهم‌تر آینده تجاری و صنعتی غنی‌سازی ایران را هم به رسمیت شناخت به طوری که غنی‌سازی ایران بدون یک روز توقف ادامه خواهد یافت.

وزیر امور خارجه، ستانده‌های دیگر ایران در مذاکرات هسته‌ای را لغو یکجای تحریم‌های مالی و اقتصادی شورای امنیت سازمان ملل، آمریکا و اتحادیه اروپا که در مورد پرونده هسته‌ای وضع شده‌اند بیان کرد و افزود: این تحریم‌ها به‌طور یکجا در روز اجرایی شدن توافق و بقیه در قالب محدودیت‌های موقت در فاصله چند ساله برداشته می‌شود.

وی گفت: ایران برای گرفتن امتیازی که برای بسیاری کشورهای ورود ممنوع بوده است، امتیاز بزرگتری گرفته است و آن رفع تحریم‌های ظالمانه شورای امنیت، آمریکا و اتحادیه اروپاست البته از ابتدا این تحریم‌ها غیرقانونی و نامشروع بوده است.

وزیر امور خارجه سپس یادآور شد: ما، هیچ‌گاه ادعا نکرده و نمی‌کنیم که برنامه برجام کاملاً به نفع ایران است، باز تأکید می‌کنم که اصولاً مذاکره بده و بستان است و تا زمانی که هر دو طرف به میزان قابل توجهی از خواسته‌های خود نرسیده باشند، هیچ توافقی شکل نمی‌گیرد ما برای رسیدن به خواسته‌های خود در محدودیت‌ها و نظارت‌ها نرمش‌ها و انعطاف‌هایی داشته‌ایم که همگی هدفمند و با محاسبه کافی بوده است، مانند کشتی‌گیری که در مثال حکیمانه رهبر معظم انقلاب برای برنده شدن در زمان و مکان مناسب، برای تثبیت امتیاز بزرگ، امتیاز کوچک‌تر می‌دهد ولی مهم نتیجه نهایی و دستی است که به علامت پیروزی بالا می‌رود.

ظریف سپس نتیجه گرفت: هیچ کس نمی‌گوید جمهوری اسلامی ایران تسلیم شد، اگر صحبت تسلیم است، تسلیم قدرت‌های بزرگ در برابر خواست مردم بزرگ و دلاور ایران است.

وی افزود: پروژه اسلام هراسی، ایران هراسی و شیعه هراسی مفتضح شده و زیرساخت‌های برنامه هسته‌ای ایران حفظ می‌شود و برنامه هسته‌ای با روندی معقول ادامه می‌یابد و براساس ضرورت‌های علمی و اقتصادی برنامه هسته‌ای پی‌گیری می‌شود و به کشورهای دارای فناوری صنعتی تبدیل می‌شویم و از شورای امنیت هم خارج شده، تحریم‌های ظالمانه را درهم می‌شکنیم.

ظریف درباره مسأله تحریم‌ها نیز گفت: تحریم‌های اقتصادی و مالی در حوزه‌های بانکی، مالی، نفت، گاز، پتروشیمی، تجاری، بیمه و حمل‌ونقل که به بهانه پرونده هسته‌ای توسط اتحادیه اروپا و آمریکا وضع شده بود از ابتدای توافق به‌طور کامل لغو و متوقف می‌شود.

وی افزود: شاخصه‌های توافق خوب، رعایت خطوط قرمز و چارچوب‌های ترسیم شده رهبر معظم انقلاب است، و تیم مذاکره کننده مفتخر است که در دو سال مذاکره همواره رعایت خطوط قرمز و چارچوب‌ها را سرلوحه کار خود قرار داده و از ابتدای مذاکرات بسیاری از خطوط ترسیمی به تدریج محقق شد.

وی توضیح داد: تحریم‌های اقتصادی و مالی مرتبط با پرونده هسته‌ای به‌طور کامل در روز توافق لغو و در روز اجرایی شدن به‌طور اتوماتیک برداشته می‌شود، تحریم‌های تسلیحاتی و موشکی ابتدا به صورت محدودیت و بعد از مدتی معین برداشته می‌شود ضمن این‌که نقض اینها نقض توافق محسوب نمی‌شود و علاوه بر این، تحریم‌های اشاعه‌ای کالاهای دو منظوره، لغو و از طریق کانالی با عضویت ایران انجام می‌شود.

وزیر امور خارجه در بخش دیگر از سخنانش در مورد تأسیسات نظامی و دانشمندان هسته‌ای اظهار داشت: در توافق اخیر بین ایران و آژانس برای حل و فصل موضوعات باقیمانده که با نظارت دقیق دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی انجام شد به گونه‌ای اقدام شده که تمامی ملاحظات ایران رعایت خواهد شد. ظریف یادآور شد: در آینده نیز همه نظارت‌ها بر طبق روش‌های معمول

بین‌المللی در قالب پروتکل الحاقی خواهد بود و به صراحت گفته شده که درخواست‌ها با در نظر داشتن حقوق حاکمیتی ایران و در حداقل ضرورت خواهد بود و هدف دخالت در فعالیت‌های مرتبط با امنیت ملی ایران را دنبال نمی‌کند.

ظریف ادامه داد: خودداری از پذیرش بازرسی یا قبول ممنوعیت در حوزه دفاعی و موشکی از خطوط قرمز تعیین شده بود که به طور کامل در توافق حاصل شد و حتی در قطعنامه به صورت قابل قبولی تأمین شده و به محضر رهبری نیز گزارش شده است.

وی افزود: این دستاورد با مقاومت فرزندان ایران در تیم مذاکرات هسته‌ای به دست آمده است در حالی که طرف مقابل خواسته‌های خود را مبنی بر نظارت و راستی آزمایی در برنامه موشکی به طور کامل کنار گذاشت و در قطعنامه ۲۲۳۱ که ممنوعیت شدید برنامه موشکی ایران از اقدام اجرایی قابل پیگرد و حتی قابل پیشگیری با اقدامات قهرآمیز ذیل فصل ۷ قطعنامه ۱۹۲۹ خارج و به یک محدودیت غیرالزام‌آور تبدیل و تمامی سازوکارهای نظارتی حذف شد.

ظریف خطاب به نمایندگان مجلس گفت: دیروز (دوشنبه) قطعنامه شورای امنیت صادر شد، قطعنامه‌ای که حاصل بده، بستان زیاد است ولی برجام را مورد تأیید قرار داده و به این وسیله برنامه غنی‌سازی ایران را مورد شناسایی قرار می‌دهد؛ این یک قطعنامه منحصر به فرد در تاریخ شورای امنیت به شمار می‌رود.

برای نخستین بار در تاریخ شورای امنیت است که کشور هدف در تدوین قطعنامه، مورد مشورت و مذاکره قرار گرفته است که چنین اقدامی در تاریخ شورای امنیت سابقه ندارد.

با ضمیمه شدن برجام به قطعنامه شورای امنیت، شورای امنیت رسماً برنامه هسته‌ای ایران را علی‌رغم همه قطعنامه‌های خود می‌پذیرد و دیگر چیزی به نام تحریم در قطعنامه وجود ندارد و حتی در ضمیمه آن، تحریم‌های غیر اقتصادی که قرار بود در فاصله معقولی لغو شوند، فقط به برخی محدودیت‌های موقت تبدیل شده است که تاریخ انقضا دارند و هیچ ساز و کاری برای ضمانت اجرای آن همچون کمیته تحریم و پانل کارشناسی وجود نخواهد داشت؛ قطعنامه جدید، رژیم تحریمی شورای امنیت را در کل بر می‌چیند.

وی در بخش دیگری از سخنانش تأکید کرد: این به آن معنی است همچنان که رهبر معظم انقلاب فرمودند، تمامی قابلیت‌های دفاعی و حریم امنیت کشور حفظ می‌شود و سیاست‌های منطقه‌ای جمهوری اسلامی دستخوش تغییر نخواهد شد و ما به سیاست حمایت از متحدین خود در منطقه برای مقابله با افراط و تروریسم ادامه خواهیم داد.

ظریف تأکید کرد: در شرایطی که دنیا ایران را مقتدر و رهبر فرزانه ما را پیروز بزرگ این نبرد تاریخی می‌داند و دوستان ما و مقاومت اسلامی در منطقه همگی شاد از این اقتدار و قدرتند و بدخواهان این ملت عزا و ماتم گرفته‌اند، ما یکدل و یک زبان، گفتمان غلبه اراده مردم بر فشار و تحمیل را تقویت کنیم و بیاییم فارغ از همه دسته‌بندی‌های سیاسی، با تمام توان، عزت و خودباوری این ملت بزرگ و دلاور را پاسداری کنیم.

گزارش رئیس سازمان انرژی اتمی

پس از سخنان وزیر امور خارجه، علی‌اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی، درباره مسائل فنی این توافق توضیحاتی به مجلس ارائه داد.

وی تأکید کرد: بنده اینجا آمده‌ام که شهادت بدهم مسئولیت شرعی، وجدانی، عرفی و عقلانی آنچه را که در بعد فنی به دست آورده‌ایم، می‌پذیرم. دستاوردی که به دست آمده بس بزرگ است و تاریخ این را نشان خواهد داد؛ پارادایم تعاملات سیاسی جهان به گونه‌ای فراگیر تغییر خواهد کرد و زنگ این تغییر در وین زده شده است.

صالحی اظهار داشت: برای اولین بار یک کشور در حال توسعه توانسته است در تعاملات بین‌المللی پرچالش سیاسی جهان در جایگاه یک کشور توسعه یافته قرار گیرد و این اولین باری است که یک کشور توانسته است در مقابل قدرتمندان جهان از نظر اقتصادی حضور یابد. وی در مورد موضوع سانتریفیوژها گفت: در افکار عمومی مسائل مختلفی در این باره مطرح شده که البته گاهی متناقض بوده است. می‌گویند در این ۱۰ سال سانتریفیوژهای «آی.آر.ایت» قدیمی می‌شود. می‌گویم اصلاً ۷، ۸ تا ۱۰ سال طول می‌کشد که تا یک سانتریفیوژ «آی.آر.ایت» که ما هم اکنون داریم به مرحله تولید انبوه برسد، از حالا اگر روی «آی.آر.ایت» کار کنیم، یعنی یک مختصر روی آن کار کرده‌ایم ولی اگر شتاب به کار دهیم ۷ تا ۸ سال طول می‌کشد.

وی افزود: «آی.آر.ایت» ما تازه بعد از ۸ سال می‌شود یک ماشین قابل استفاده تجاری که هزینه فایده در آن دیده شده باشد. چطور ممکن است بعد از ۸ سال به یک ماشین از رده خارج تبدیل شود؟

صالحی آنگاه به پرسش‌های دکتر علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی پاسخ داد و در مورد انتقال سوخت بوشهر به خارج از کشور، اعلام کرد: انتقال سوخت مصرفی بوشهر در قراردادی که ۲۰ سال قبل بسته شد، مورد قبول قرار گرفت. سوخت بوشهر به روسیه برگردانده می‌شود. سوخت اراک هم به شرط آنکه سوخت مصرف شده را به ایران برگردانند، به خارج انتقال می‌یابد. صالحی در جواب لاریجانی که پرسید: این چه نوع تحقیق و توسعه‌ای است که می‌توانیم پس از ۸ سال زنجیره «آی.آر.سیکس» و «آی.آر.ایت» داشته باشیم، گفت: در کشورهای پیشرفته برای اینکه یک ماشین از نظر فنی از ابتدای خلق فکری به تولید انبوه برسد، ۸ سال زمان نیاز دارد و برای رساندن به ظرفیت قابل اعتماد باید زنجیره‌ای از آنها ایجاد شود. این زنجیره ابتدا تک‌تک، دوتایی، سه‌تایی، ۹ تایی، ۱۹ تایی، ۳۰ تایی و ۵۰ تایی تست می‌شود.

صالحی در پاسخ به سؤال دیگر لاریجانی در مورد محدودیت ۱۵ ساله ایران برای ساخت ماشین‌های جدید در آب سنگین اراک پاسخ داد: ابتدا راکتور آب سنگین اراک را کامل می‌کنیم. پس از بازطراحی آب سنگین اراک یکی از پیشرفته‌ترین راکتورهای جهان را در اختیار خواهیم داشت. این راکتور ۵ تا ۶ سال طول می‌کشد که به سرانجام نهایی برسد.

وی افزود: با ساخت رآکتور مدرن اراک نیازی به رآکتور جدید دیگری نداریم. این دستاورد یکی از بزرگترین موفقیت‌هاست که قبلاً در اختیار نداشتیم. ۹ سال با رآکتور اراک، تحقیق می‌کنیم و این مسأله به هیچ وجه محدودیت نیست. صالحی تأکید کرد: رآکتور اراک در بازارهای جهانی یک میلیارد دلار قیمت خواهد داشت.

لاریجانی سپس از رئیس سازمان انرژی اتمی پرسید: توقف غنی‌سازی در «فردو» برای ۱۵ سال آیا پذیرش محدودیت نیست؟ صالحی پاسخ داد: در فردو ماهی ۱۷ کیلوگرم و در نطنز ماهی ۲۰۰ کیلوگرم غنی‌سازی خواهیم داشت که این عدد در یک سال در فردو ۲۰۰ کیلوگرم و در نطنز ۲ تن است و نیاز ما ۳۰ تن در سال است. پس فاصله معناداری برای تولید این حجم مواد غنی‌سازی شده داریم.

صالحی افزود: ادامه کار نطنز با هزاران سانتریفیوژ، ادامه فعالیت اراک با حفظ ماهیت آب سنگین، فروش ذخایر و آب سنگین، تولید سوخت، انجام «پی.آی.ای» و استفاده از کمک‌های بین‌المللی بخش دیگری از دستاوردهای ما در این مذاکرات است. رئیس سازمان انرژی اتمی گفت: دست ما در ساخت سانتریفیوژهای جدید باز است به شرطی که به آن اورانیوم تزریق نکنیم، مراکز تحقیقاتی ما نیز می‌توانند تحقیقات خود را ادامه دهند.

تشکیل کمیسیون ویژه بررسی «برجام»

به گزارش خبرنگار پارلمانی اطلاعات: در ادامه این جلسه برای تشکیل کمیسیون ویژه‌ای جهت بررسی متن موافقتنامه و ضمائم آن رأی‌گیری به عمل آمد و انتخاب ۱۵ نماینده عضو این کمیسیون، به جلسه علنی امروز (چهارشنبه) موکول شد.